

הפורום לאכיפת זכויות עובדים

האגודה לזכויות האזרח בישראל / איתך-משפטניות למען צדק חברתי

קו לעובד / שדולת הנשים בישראל / התכנית הקלינית למשפט ורווחה - אוניברסיטת ת"א

יום שני 12 אוקטובר 2009

לכבוד

ח"כ דוד רותם, יו"ר ועדת חוק חוקה ומשפט

הנדון: תיקון תקנות האגרות (בית הדין לעבודה)

1. ביום 13.10.09 אמורה להתקיים ישיבה בועדת חוק חוקה ומשפט ובה אמורות להיות מאושר תיקון לתקנות האגרות בבתי הדין לעבודה.
2. משמעות תיקון זה הינה ביטול הפטור המוחלט בגין תשלום אגרה על תביעות שכר והעמדתו על 37,900 ₪ ללא קשר לשכרו החודשי של העובד, למספר שנות עבודתו, לזכויות שהופרו כלפיו.
3. משרד המשפטים המבקש לשנות את התקנות האמורות בצורה שתכביד באופן משמעותי על ציבור העובדים בישראל תומך את נימוקיו לביטול פטור זה בכך שיפחתו תביעות הסרק.
4. מצורפים בזאת נתונים מאתר האינטרנט של בתי המשפט בדבר פתיחת תיקים בבתי הדין לעבודה בשנים האחרונות, והיקף התביעות בשנה וחצי האחרונות.

הערות	שנה	תיקים מעל 50,000 ₪	סך הכל תיקים שנפתחו	אחוז התיקים מעל 50,000 ₪ מכלל התיקים
	1.1.09-30.6.09	1989	28642	0.069443475
פטור על רכיב שכר החל מיום 1.9.08	1.7.08-31.12.08	2007	26966	0.074427056
	1.1.08-30.6.08	2413	31702	0.076115072
	2007		54736	
	2006		56927	
	2005		59343	
	2004		65424	
	2003		65869	

5. כאמור, התקנות הנוכחיות שהותקנו אך לפני שנה ושבמסגרתן הועלו בצורה ניכרת חלק מהאגרות כגון אגרת הערעור לבית הדין הארצי שקפצה במאות אחוזים, אגרת פתיחת תיק ואגרת ערעור על החלטת רשם הוכפלו ועוד. במסגרת האיזון שנעשה בתקנות אלו ניתן כאמור פטור לרכיב השכר (ולו בלבד) בתביעות עובדים.

6. יתר על כן, מספר התביעות דווקא בחצי השנה האחרונה בהן היה קיים פטור מאגרה נמוך מזה שבתקופה המקבילה, עובדה המלמדת כי מספר התביעות נגזר ממשתנים אחרים כגון המצב בכלכלי במשק, פיטורי עובדים וכו', וכי עובדים ככלל אינם מגישים תביעות סרק גם כאשר ניתן בגינן פטור מאגרה.
7. ניתן היה לצפות כי משרד המשפטים, ימלא אחר דרישות הדין ויצגי בפני הוועדה תשתית מינימאלית להצדקה לבטל את הפטור וזאת תקופה קצרה כל כך לאחר שניתן, המבוססת על ניתוח של נתונים ושל פסקי דין המלמדים על שימוש לרעה בפטור האמור. מכאן, שמדובר בטענת סרק במטרה אחת והיא להקשות ולהכביד על הנגישות לצדק של אלו הזקוקים לו מכל.
8. ואולם, תשתית מינימאלית זו לא הוצגה על ידי משרד המשפטים, ולא בכדי. הנתונים הנמצאים בדו"ח השנתי של הנהלת בתי המשפט מלמדים כי הטענה המרכזית לשינוי תקנות האגרות הינה משוללת יסוד עובדתי שכן מספר התיקים בהם נתבע סעד של יותר מ-50,000 ₪ ירד במחצית הראשונה של שנת 2009 ל-1,989 תיקים לעומת 2,413 תיקים בתקופה המקבילה בה לא ניתן פטור מאגרה.
9. כאמור, בניגוד לטענות הכלליות והלא מבוססות המופיעות בדברי ההסבר לתקנות הנתונים הפוכים לחלוטין.
10. אם לא די בכך, הרי שרכיבים שאינם מוגדרים כשכר כגון פיצויי פיטורין, פיצויי פיטורין מוגדלים, נזק לא ממוני, עוגמת נפש, אובדן השתכרות וכיוצא באלו העלולים להגיע למאות אלפי שקלים מחויבים כולם באגרה החל מהשקל הראשון.
11. עם זאת, יש לציין תחום אחד בו הליכי הסרק עלו במידה ניכרת. המדובר בהליכי ביניים בהן המדינה כנתבעת באמצעות פרקליטויות המחוז מגישות בקשות כנגד תובעים אשר שילמו את האגרה כפי שחושבה על ידי המזכירות, ובמסגרת בקשות אלו המדינה מבקשת כי תובעים ישלמו את האגרה בהתאם לחישוב אותו מבצעות פרקליטויות המחוז השונה מזה של מזכירויות בתי הדין, וכי המדינה תהיה פטורה מהגשת כתב הגנה עד שאלה יעשו כן. כאמור, המדובר בתובעים שכבר אגרתם שולמה, והמדינה מנסה לנקוט בהליכי סרק כנגדם על מנת להתישם.
12. לסיכום, אנו קוראים לך שלא לתמוך בתיקון תקנות בית הדין לעבודה (אגרות) בנוסחן הקיים לאור הפגיעה הבלתי מידתית בעובדים שאינה נסמכת על תשתית מינימאלית או על עובדות כלשהן.

בכבוד רב,
ערן גולן, עו"ד
חבר הוועד המנהל, עמותת קו לעובד
לפרטים נוספים – 054-6957403

העתק:

חברי ועדת חוק חוקה ומשפט
שר התמ"ת
שר המשפטים